

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2021

aruandeaasta lõpp: 31.12.2021

nimi: Eesti Pimedate Liit

registrikood: 80000600

tänava/talu nimi, Raua tn 1

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10124

telefon: +372 5511619, +372 6411972

e-posti aadress: epi@pimedateliit.ee

veebilehe aadress: www.pimedateliit.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	9
Bilanss	9
Tulemiaruanne	10
Rahavoogude aruanne	11
Netovara muutuste aruanne	12
Raamatupidamise aastaaruande lisad	13
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	13
Lisa 2 Raha	14
Lisa 3 Materiaalsed põhivarad	14
Lisa 4 Võlad tarnijatele	15
Lisa 5 Võlad töövõtjatele	15
Lisa 6 Liikmetelt saadud tasud	15
Lisa 7 Annetused ja toetused	15
Lisa 8 Tööjõukulud	15
Lisa 9 Seotud osapooled	16
Aruande allkirjad	17

Tegevusaruanne

MTÜ Eesti Pimedate Liit (EPL) juhindus oma 2021. aasta tegevuses põhikirjast, arengukavast aastateks 2021-2026 ja sellest lähtunud 2021. aasta tegevuskavast.

Põhikirja järgi on EPLi eesmärk kaitsta nägemispuudega inimeste huve, esindada neid riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil.

2021. aasta 1. jaanuari seisuga oli EPL katusorganisatsioon 16 liikmesühingule. Aasta jooksul suurenes nende arv 1 võrra. 31. detsembri seisuga oli liikmesühinguid 17. Neist 10 on piirkondlikud nägemispuudega inimeste ühingud, 6 nägemispuudega inimestele teenuseid osutavad organisatsioonid ja 1 nägemispuudega laste vanemaid ühendav organisatsioon.

EPLi kõrgeim organ on üldkoosolek. Koroonapandeemiast tingitud piirangute tõttu üldkoosolekut ei toimunud. Otsused võeti vastu mittetulundusühingute seaduse § 22'1 lg.2 sätestatud korras 22. märtsist kuni 5. aprillini toimunud hääletusel. Võeti teadmiseks revisjonikomisjoni arvamus ja kinnitati 2020. majandusaasta aruanne ning otsustati koormata Tallinn, Laki 7 kinnistu tasuta juurdepääsuservituudiga Tallinn, Laki 7b kinnisasja igakordse omaniku kasuks.

Üldkoosolekutevahelisel ajal korraldas EPLi tööd juhatus koosseisus Maimu Guzikova, Priit Kasepalu (juhatuse aseesimees), Ago Kivilo, Monica Lõvi, Silver Pulk, Jakob Rosin (juhatuse esimees) ja Tiina Tamm.

Toimus 6 juhatuse koosolekut. Juhatus liikmed kasutasid korduvalt võimalust osaleda koosolekul Skype'i kaudu.

Arutati läbi 2020. majandusaasta aruanne, valmistati ette üldkoosoleku otsuste projektid, kinnitati 2021. aasta tegevuskava ja eelarve, arutati majandusolukorra, töökorralduse ja 100. aastapäeva tähistamise ning Baltimaade nägemispuudega inimeste muusikafestivali "Balti laine 2022" korraldamise ja projektides osalemise üle, võeti MTÜ Guide Running Estonia EPLi liikmeks, kinnitati ajakirja Valguse Kaja artiklite honoreerimise süsteem, anti välja tunnustused "Aasta tegu 2021", tehti kokkuvõtted tegevusest juhatuse koosolekute vahelisel ajal, otsustati esitada sooviavaldus astumiseks Connected Health klasteri liikmeks ja lahendati kirjades tõstatatud küsimusi.

Selleks, et küsimusi kiiremini ja tulemuslikumalt arutada, edastati tegevuse ülevaated ning saabunud kirjad enne juhatuse koosolekut tutvumiseks juhatuse meililisti. Mitmed otsused võeti vastu kirja teel ja on vormistatud juhatuse koosolekute protokollides.

Juhatus koosolekute protokollid on avaldatud EPLi veebilehel www.pimedateliit.ee.

Revisjonikomisjon tegutses koosseisus Juta Levin, Anneli Lõhmus ja Mati Malm (esimees).

Tegevjuhina töötas Mari Sepp ja peaspetsialistina kuni 8. novembrini Piret Aus. 3. maist kuni 20. oktoobrini tegi praktikandina tööd Tartu Ülikooli (TÜ) Viljandi Kultuuriakadeemia üliõpilane Saara Silvia Soasepp.

EPLi kontor asub Tallinnas Raua 1 hoones üüritud ruumides.

EPLi fookusteema aastateks 2020-2022 on nägemispuudega inimeste füüsilise, virtuaalse ja kultuurilise ligipääsetavuse parandamine ning arendamine. See oli tegevuskava kohaselt ka 2021. aasta prioriteet. Aastal 2021 mõjutasid nii EPLi kui ka organisatsioonide ja asutuste, millega ta tegi koostööd, tegevust oluliselt koroonapandeemia tõttu kehtestatud piirangud. Seetõttu tuli mitmed kavandatud üritused edasi lükata või ära jätta ning paljud kohtumised korraldada virtuaalselt.

1. Esindamine ja huvikaitse

1.1. Aidata kaasa puuetega inimeste õiguste konventsiooni ellurakendamisele.

Jakob Rosin on puuetega inimeste konventsiooni täitmise järelevalvet tegeva Õiguskantsleri Kantselei puuetega inimeste nõukoja ja Priit Kasepalu inimõiguste nõukoja liige.

1.2. Osaleda Eesti Puuetega Inimeste Koja üritustel ja töös. Teha koostööd teiste puudega inimeste liitude, ühingute ja sihtasutustega.

EPL on EPIKoja liige. Jakob Rosin on EPIKoja juhatuse liige, osales üldkoosolekul ja juhatuse koosolekutel ning võttis juhatuse tegevusest aktiivselt osa. Ta osales EPIKoja esindajana Euroopa Puuetega Inimeste Foorumi üldkoosolekutel. Silver Pulk tutvus EPIKoja korraldatud õppereisil Lätis ligipääsetavate loodusradadega.

1.3. Esitada ettepanekuid nägemispuudega inimesi puudutavate õigusaktide täiendamiseks ja muutmiseks.

Jakob Rosin edastas Eesti Reformierakonnale ja Eesti Keskerakonnale EPLi poliitikasoovitused koalitsioonilepingusse. Ta osales Sotsiaalministeeriumi (SoM) korraldatud ligipääsetavuse seaduse eelnõu esmasel arutelul, edastas EPIKojale EPLi tagasiside eelnõule ja osales meediateenuste seaduse muutmist arutanud Riigikogu kultuurikomisjoni istungil.

1.4. Jätkata tööd, et parandada nägemispuudega inimeste hariduse, rehabilitatsiooni ja tööhõive võimalusi.

Jakob Rosin osales Haridus- ja Teadusministeeriumi, SoMi, EPIKoja, Tallinna Ülikooli (TLÜ) ja TÜ esindajate kohtumisel, kus arutati erivajadusega üliõpilaste õppimisvõimalusi. Ta osales ka Haridus- ja Noorteametis kohtumisel, kus käsitleti nägemise kaotanud abiturienti lõpueksami sooritamise tehnilist korraldust.

EPLi esindaja Tartu Emajõe Kooli hoolekogus oli Eva Kirillova. Novembris nimetati Tallinna Heleni Kooli hoolekogu liikmeks Priit Kasepalu.

Monica Lõvi osales Nägemispuudega Inimeste Hariduse ja Rehabilitatsiooni Nõukogu (ICEVI) Põhja- ja Baltimaade regiooni koordinaatorite koosolekul ning esitas ICEVile lühiülevaate Eestis 2021. aastal nägemispuudega inimeste hariduses ja rehabilitatsioonis toimunust.

EPL on MTÜ Pimedate Töökeskus Hariner asutajaliige. Priit Kasepalu osales EPLi esindajana Harineri üldkoosolekul.

1.5. Esitada ettepanekuid, kuidas abivahendisüsteemi nägemispuudega inimeste vajadustele vastavaks muuta ja nägemisabivahendite loetelu täiendada.

Juhatus arutas SA Juht- ja Abikoorte Kool info põhjal juhtkoorte koolitamisega seotud teemasid. EPL on võimaldanud MTÜl Jumalalaegas kord kuus kasutada oma ruume, et nägemisabivahendeid tutvustada ja müüa.

1.6. Populariseerida punktkirja oskust ja kasutamist.

EPLi ettepaneku põhjal hakkas Itella uutele pakiautomaatidele paigaldama punktkirjas silte ja Omniva andis välja punktkirjas tähistusega postmargi.

1.7. Esindada nägemispuudega inimeste huve keskkonna ligipääsetavust puudutavate normdokumentide väljatöötamisel. Osaleda ligipääsetavuse rakkerühma töös.

Jakob Rosin andis Riigikantselei ligipääsetavuse rakkerühma teemaalade juhile ülevaate nägemispuudega inimeste probleemidest spordi, kultuuri, kaubanduse, panganduse, hariduse, tervishoiu ja pakiautomaatide valdkonnas. Tema ja Piret Aus osalesid kahel korral rakkerühma kultuuri ja spordi ligipääsetavuse aruteludel. Jakob Rosin osales spordi; kommertsliinide; erasektori teenuste; kaubanduse ja panganduse; hädaabiteate edastamise; raudtee ülekäikude; Rail Balticu terminalide ja peatuste ligipääsetavuse arutelul ning määruse "Puudega inimeste erivajadustest tulenevad nõuded ehitisele" muutmise arutelul.

Ta kohtus Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti uue digiligipääsetavuse eksperdiga, et arutada ameti võimalusi digiligipääsetavuse kontrollimist tõhustada ning läbi selle teadlikkust suurendada.

1.8. Osaleda Balti Komitee ja Euroopa Pimedate Liidu töös.

EPL on Euroopa Pimedate Liidu (EBU) liige. Monica Lõvi on nominatsioonikomitee liige ja euroasjade komisjoni Eestit esindav liige. Asendusliige on Jakob Rosin, kes on ka EBU veebilehtede ligipääsetavuse hindamise töörühma liige. Ta osales Serbias, Belgradis EBU aastakonverentsil tööelu ja rehabilitatsiooni teemadel ning Sloveenias, Ljubljanas euroasjade komisjoni koosolekul.

Jakob Rosin osales EBU korraldatud töötoas Euroopa Liidu ja rahvusvaheliste oluliste nägemispuudega inimesi puudutavate dokumentide kohta; tegi EBULE ettepaneku luua üle-euroopaline koolitusmaterjal veebi ligipääsetavuse testimiseks; andis nõu hädaabinumbri 112 ligipääsetavussoovituste osas; andis välisaudiitorile tagasisidet selle organisatsiooni tööst; saatis uudiskirja lisamiseks info Eesti-Soome ühisprojektist "Minu enda elu" ja artikli tööturu digitaliseerimise ligipääsetavusprobleemidest; salvestas ja saatis EBULE Parvis projekti raames info ligipääsetavuse tähtsust tutvustava videoklipi.

Monica Lõvi osales EBU kirjeldustõlke teemalisel arutelul; tõlkis inglise keelest eesti keelde ning saatis EBULE Parvis projekti ühiskonna teadlikkust tõstva nelja video tekstid.

1.9. Jätkata koostööd Soome Nägemispuudega Inimeste Liiduga.

EPLi ja Soome Nägemispuudega Inimeste Liidu koostöös tehakse Interregi projekti "Minu enda elu". Koostööprojekti eesmärk on toetada Eesti ja Soome 18-25 aastaste nägemispuudega noorte iseseisvust ja kaasatust ühiskonda. Projekti elluviimist toetab Interregi Kesk-Läänemere programm 2014-2020.

2. Avalikustamine ja teavitamine

2.1. Selgitada ühiskonnale nägemispuudega inimeste probleeme, tähistada EPLi 100. aastapäeva ja valge kepi päeva ning anda välja tunnustus "Aasta tegu 2021".

EPL saatis ajakirjandusele pressiteated valitsuskoalitsioonile esitatud soovituste, Eesti Vabariigi 103. aastapäeva kontsertetenduse kirjeldustõlke, ülemaailmse ligipääsetavuse päeva ja fotode kirjeldamise võistluse, tunnustuse "Aasta tegu 2021" laureaate ning EPLi 100. aastapäeva tähistava postmargi loomise kohta.

Jakob Rosin esines kahel korral Eesti Televisiooni (ETV) saates "Terevisioon", kus rääkis nägemispuudega inimeste toimetulekust koroonapandeemia ajal ja kirjeldas digiregistratuuri halba ligipääsetavust; andis Kanal2 saatele "Esse" kommentaari puude ja naljategemise teemal ning osales eksperdina saate "Südamesoov" võtetel; andis Raadio2 saatele "Pulss" ülevaate nägemispuudega inimeste, ilmastiku ja taksodega seotud probleemidest ning Eesti Rahvusringhäälingu raadio kultuuriuudistele intervjuu puuetega inimeste päeva puhul; andis artiklite kirjutamiseks intervjuud portaalele Geenius seoses digiregistratuuri halva ligipääsetavusega, Levilale pimedana raamatute lugemisest ja Connected Health klastrile EPLi tegevusest; rääkis Connected Health klatri podcastis nägemispuudega inimeste probleemidest ja nüüdisaegsetest digitaalsetest võimalustest.

Priit Kasepalu esines kahel korral ETV saates "Ringvaade", kus tutvustas Keskkonnaameti tellimisel valminud õppevahendite kogu Meeltemätas ja Eesti Arhitektuurimuuseumis valminud kombatavaid makette; rääkis Kanal2 saates "Õhtu!" ja TV3 saates "Seitsmesed uudised" nägemispuudega inimeste elu eripäradest ja näitas seda hõlbustavaid abivahendeid; andis ajalehele Meie Maa artikli kirjutamiseks infot fotode kirjeldamise võistlusest.

Ajaleht Sakala avaldas Piret Ausiga tehtud intervjuu põhjal artikli kirjeldustõlke kasutamisest.

Juhatus otsustas, et EPLi 100. juubeli aastal pööratakse nägemispuudega inimestega seonduvale tähelepanu läbi artiklite, meediakajastuste ja ürituste. EPLi 100. aastapäeva tähistamiseks kavandatud konverents jäeti koroonaviiruse laialdase leviku tõttu ära. Selle asemel korraldati 19. oktoobril Tallinna Õpetajate Majas valge kepi päeva tänuseminar. Ettekanded käsitlesid Eesti Meremuuseumi ligipääsetavust, teekonda sündmuste ligipääsetavuseni ja "Jooksusilmade" esimest tegevusaastat. Esitleti EPLi 100. aastapäevale pühendatud punktkirjas tähistusega postmarki ja esimese päeva ümbrikku. Kuna 2020. aastal tänuseminari koroonaviiruse leviku tõttu ei korraldatud, anti laureaatele üle EPLi tunnustused "Aasta tegu 2020" ja "Aasta tegu 2021".

Tunnustuse "Aasta tegu 2021" pälvisid Keskkonnaamet ja Velvet OÜ loodust erinevate meelte kaudu tutvustavate õppevahendite kogu Meeltemätas loomise eest; Itella Estonia OÜ Smartposti pakiautomaatide nägemispuudega inimestele ligipääsetavateks muutmise eest.

Tänukirjadega autasustati MTÜd Guide Running Estonia nägemispuudega inimestele sportimisvabaduse loomise eest; Krista Fatkinit teatrietendustele, vabariigi aastapäeva kontsertetendustele, üldtantsupeole ja filmidele kirjeldustõlgete tegemise eest; Eesti Hoiuraamatukogu IV Kirjandustäna festivalil korraldatud annetuskampania eest; Piret Ausi annetuskampania ja matka korraldamise eest.

2.2. Arendada ning täiendada EPLi veebilehte ja Facebooki-lehte.

Mais uuendati veebileht www.pimedateliit.ee. Facebooki-lehe <https://www.facebook.com/pimedateliit> kaudu edastati pidevalt uut infot. Aasta lõpuks oli end Facebooki-lehe jälgijaks märkinud 890 kasutajat ehk 98 võrra enam kui 2020. aasta lõpul.

Facebooki-lehel korraldati ligipääsetavuse päeva kampania - miniviktoriin ja piltide kirjeldamise võistlus.

Veebilehte ja Facebooki-lehte haldasid Jakob Rosin ning Piret Aus ja meililiste Jakob Rosin. Tema, Mari Sepp ja Piret Aus osalesid uuendatud veebilehe haldussüsteemi koolitusel.

2.3. Kirjastada ajakirja Valguse Kaja ja seda sihipäraselt levitada.

Ajakirja anti 2021. aastal välja 1 number - paberkandjal ja e-variandis. Eesti Pimedate Raamatukogu andis selle välja helivariandis ja punktkirjas.

Toimetusse kuulusid Elisabeth Egel, Kai Kunder, Maarja-Liis Orgmets, Jakob Rosin ja Mirja Räpp. Ajakirja toimetas Maarja-Liis Orgmets.

Kevadnumbris avaldati kirjutised Lõuna-Eesti Pimedate Ühingu (LEPÜ) raadiosaatest, TEKi tegemistest, nägemispuudega inimeste jooksusaatjatest, EPList, juhtkoera kasutajatest arenevas ühiskonnas ja kirjeldustõlkest. Tehti intervjuu pimedate õpilaste abiõpetaja Merike Kaljujärvega, tutvustati vaegnägijana nutitelefoni kaamera kasutamist ja pimedana koristamist, võrreldi videokõne platvormide ligipääsetavust. Avaldati tõlkelugu punktkirjast ja liikumispääsudest ning lühiuudised.

Lisaks toimetuse liikmetele olid artiklite autorid TEKi õpetaja Anne Kõiv ja MTÜ Guide Running Estonia asutaja Olle Rõuk.

3. Organisatsiooni arendamine

3.1. Nõustada liikmesühinguid, koguda liikmesühingute tegevuse kohta infot ja osaleda nende üritustel.

EPL on saanud liikmesühingutelt nende igapäevase tegevuse kohta infot ning edastanud oma infot telefoni ja e-posti teel. Muu hulgas saadeti liikmesühingutele Priit Kasepalu koostatud EPLi 2020. aasta tegevuse ja Jakob Rosina koostatud koalitsioonilepingu olulisemate sotsiaalvaldkonna teemade ülevaade, samuti Sotsiaalkindlustusametilt saadud nägemispuudega inimeste statistika. Maimu Guzikova vahendas EPLi infot Ida-Eesti Pimedate Ühingule, Silver Pulk Pärnu Pimedate Ühingule ning Tiina Tamm LEPÜle. Nad edastasid ka ühingute infot EPLile.

Mari Sepp andis nõu Lääne-Virumaa Nägemispuudega Inimeste Ühingu asutamiseks.

Priit Kasepalu õnnitles Põhja-Eesti Pimedate Ühingu (PPÜ) puhkpilliorkestri kontserdil EPLi endist kauaaegset töötajat Anne-Mall Krooni 80. juubelil ja osales Haapsalus Läänemaa Nägemisvaegurite Ühingu 15. aastapäeva tähistamisel. EPL autasustas ühingut ning selle tegevuse eestvedajat ja raamatu "Läänemaa Nägemisvaegurite Ühingu kroonika 2006-2021" koostajat Tiitu Leidsalu tänukirjaga.

3.2. Tugevdada ühisürituste kaudu liikmesühingute otsesidemeid. Korraldada suvekool ning koolitusi, mis on suunatud juhatuse liikmetele ja liikmesühingute eestvedajatele, võtta osa teiste organisatsioonide korraldatavatest EPLi tegevusega seonduvatest koolitustest.

8.-9. septembril toimus Neljärvel EPLi suvekool. Osales ligi 150 inimest üle Eesti. Kavas olid käelised tegevused käsitöötoas, loengud veresuhkrusõbralikust toitumisest ja kriisiaja sotsiaalpsühholoogilistest iseärasustest; tutvustati Meeltemättaid ja punktkirjas tähistusega siltidega õlut; võis kuulata muinasjutuvestjat, osaleda viktoriinil ja tantsuõhtul. Võimalik oli sõita vesijalgrataste ja paatidega.

29.-30. septembril toimus EPLi liikmesühingute eestvedajate matkapäev Pärnumaal. Sellest võttis osa 24 eestvedajat erinevatest liikmesühingutest. Külastati Are alpakafarmi, Kapteni talu, Valgeranda, Lydia Koidula Memoriaalmuuseumit Pärnus ja Tori põrgut; tehti matk Riisa rappa; külastati Jaanihanso siidrivabrikut.

14. detsembril toimus veebiseminar "Puuetega inimeste organisatsioonid ning nende toimimine Eestis", millel osales 20 huvilist.

3.3. Jätkata tööd kompetentsikeskuse arendamisel.

Osa EPLi projektide rahastusest on saadud Eesti Puuetega Inimeste Fondilt (EPIFond). Sellele on lisatud raha omatulust.

EPL osales 2021. aastal neljas projektis.

Eesti ja Soome Interregi koostööprojekt "Minu enda elu".

Projekti eesmärk on toetada 18-25 aastaste nägemispuudega noorte iseseisvust ja kaasatust ühiskonda. Projekt kestab 1. septembrist 2020 - 31. augustini 2022. Juhtrühma Eesti-poolsed liikmed on Mari Sepp ja Monica Lõvi. Mentorid on Elisabeth Egel, Maarja-Liis Orgmets ja Jakob Rosin. Rehabilitoloogidena kuuluvad meeskonda Anne Kõiv, Janne Jerva ja Merike Kaljujärv. Meeskond kinnitas projekti sihtrühma 6 liiget. Noorte ja mentorite kahepäevane seminar toimus septembris Ristnas.

Nägemispuudega noorte üle-eestilise huvikaitseorganisatsiooni loomine.

Avatud Eesti Fondi toetatav projekt kestab 1. maist 2021 - 31. detsembrini 2022. Selle eesmärk on arendada välja hästi toimiv ja jätkusuutlik nägemispuudega noorte üle-eestiline koostöövõrgustik, mis hakkab tegelema huvikaitsetööga. EPL koostöös võrgustiku organisatsioonidega otsib üles aktiivsed nägemispuudega 16-35 aastased noored üle Eesti ja innustab neid läbi ühiste tegevuste ning koolituste tegutsema üheskoos nägemispuudega noorte huvide ja õiguste kaitsmisel. Projektis osalemiseks registreerus 15 noort. Septembris toimus sissejuhatav kohtumine ja detsembris veebiseminar.

Nutiseadmete videokoolituse valmistamine nägemispuudega inimestele.

SoMi toetatav projekt kestab 1. juulist 2021 - 30. juunini 2022. Selle raames valmib viis klippi nutiseadmete kasutamise õpetusega.

Nägemispuudega inimeste kogukonna mõjujõu ja tegutsemisvõimekuse suurendamine.

Aktiivsete Kodanike Fondi toetatav projekt kestab 1. oktoobrist 2021 - 30. novembrini 2022. Põhipartner on PPÜ. EPLi ülesanne on kutsuda kokku töörühm, mis analüüsib nägemispuudega inimeste ühingute olukorda, koostab sisendi ning korraldab otsustustasandi ümarlaua. Töörühma esimene koosolek toimus novembris ja sellel osales 10 eestvedajat erinevatest nägemispuudega inimeste organisatsioonidest.

EPL pakkus 2021. aastal ligipääsetavusalaseid nõustamis- ja testimisteenuseid.

Jaauanuaris loodi ligipääsetavusteemaline meililist Ligipääsetavus.

Juhatus arutas ideed moodustada töörühmad erinevate valdkondade - füüsilise, veebide/mobiilirakenduste ja kultuuri - ligipääsetavuse nõustamiseks ning testimiseks. Ettevõtete ja organisatsioonide päringute maht on kasvanud, EPLi tööjõuressursid on vähenenud ja keerulisemate testimiste osas on vajalik teise arvamuse saamine. Rahastuse leidmisel on kavas täiendada ligipääsetavuse juhendit. Kui uuendatud juhend on valminud, korraldatakse testijatele ja konsultantidele seda tutvustav koolitus.

Juristi soovitudele tuginevalt koostatakse hankekorralduse ja nägemispuude alaste teenuste info jagamise ning vahendamise korra kehtestamiseks protseduurireeglid. Hankekomisjoni liikmeteks määras juhatus Tiina Tamme, Priit Kasepalu ja Mari Sepa.

EPL võeti Connected Health klatri liikmeks. Klatri eesmärk on tuua kokku tervisevaldkonnas tegutsevad tehnoloogia iduettevõtted, haiglad ja patsientide esindusorganisatsioonid ning IT-ettevõtted, et luua koos tervisevaldkonna probleeme lahendavaid teenuseid ja tooteid.

Koostamisel on kommunikatsioonistrateegia. Saara Silvia Soasepp kaardistas tööseminaril juhatuse ja suuremate liikmesühingute eestvedajate arvamused ning ettepanekud.

3.4. Pakkuda ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele nõustamisteenuseid nägemispuudega inimestele ligipääsetava füüsilise keskkonna kujundamisel.

Tegevuse maht on pidevalt suurenenud. Nõustamist soovisid paljud ettevõtted, asutused ja organisatsioonid. Neid nõustas kõige enam Jakob Rosin. Nõustasid ka Priit Kasepalu, Piret Aus, Mari Sepp ja Silver Pulk.

3.5. Pakkuda ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele nõustamisteenuseid nägemispuudega inimestele ligipääsetavate veebilehtede ning mobiilirakenduste loomisel.

Tegevuse maht on pidevalt suurenenud. Nõustamist soovis palju ettevõtteid asutusi ja organisatsioone. Neid nõustas kõige enam Jakob Rosin. Nõustasid ka Priit Kasepalu, Piret Aus ja Mari Sepp.

3.6. Pakkuda ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele nõustamisteenuseid nägemispuudega inimestele ligipääsetavate kultuurisündmuste korraldamisel.

Tegevuse maht on pidevalt suurenenud. Nõustamist soovisid paljud ettevõtted, asutused ja organisatsioonid. Neid nõustasid kõige enam Jakob Rosin ning Piret Aus. Seda tegid ka Priit Kasepalu ja Mari Sepp.

Juhatus andis TLÜ loodus- ja terviseteaduste instituudi ning Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu korraldatud erivajadustega lastele suunatud puuteraamatute ja -mängude valmistamise konkursil "Näputööga nägijaks 2021" eripreemia Maris Willadseni puuteraamatule "Kolm mängu".

4. Kinnisvara haldamine ja arendamine

4.1. Arendada Tallinn, Laki 7b kinnistut, et toetada põhikirjaliste eesmärkide saavutamist.

SEB Pangaga sõlmiti laenuleping hoone katusele päikesepaneelide paigaldamise rahastamiseks. Jaanuaris viidi päikesepaneelide elektrivõrku ühendamine ja tootlikkuse kaugjälgimise võimaluste loomine lõpule ning päikesepaneelid hakkasid elektrit tootma.

Alajaama trafo kõrgepingekaabli väljavahetamise vajaduse tõttu paigaldati uus kaabel. Hoovis olev saepuru kogumismahuti, mida kasutab Hariner, on ohtlik ja EPL kavatseb selle likvideerida.

4.2. Teha koostööd Ranniku Maja OÜga, et parandada Ranniku Puhkekeskuses nägemispuudega inimeste puhketingimusi.

2001. aastal seadis EPL ühele kahest Läänemaal Kivikülas asuvast talle kuuluvast kinnistust isikliku kasutusõiguse SA Puhke- ja Tegevuskeskus Jursu kasuks. 2020. aastal otsustas üldkoosolek seada mõlemale kinnistule Ranniku Maja OÜ kasuks hoonestusõiguse. SA Puhke- ja Tegevuskeskus Jursu oli Äriregistrist kustutatud, kuid kasutusõigus kinnistusraamatust kustutatud ei olnud. Selleks, et saaks hoonestusõiguse seada, likvideeriti sihtasutus kohtu kaudu täiendavalt ning kasutusõigus kustutati.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Varad		
Käibevarad		
Raha	33 042	74 234
Nõuded ja ettemaksud	208 844	67 220
Kokku käibevarad	241 886	141 454
Põhivarad		
Finantsinvesteeringud	256	256
Kinnisvarainvesteeringud	112 222	112 222
Materiaalsed põhivarad	43 990	26 499
Kokku põhivarad	156 468	138 977
Kokku varad	398 354	280 431
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Laenukohustised	5 354	0
Võlad ja ettemaksud	105 658	39 036
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	7 110	0
Kokku lühiajalised kohustised	118 122	39 036
Pikaajalised kohustised		
Laenukohustised	28 900	0
Kokku pikaajalised kohustised	28 900	0
Kokku kohustised	147 022	39 036
Netovara		
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	57 233	57 233
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	184 162	162 011
Aruandeaasta tulem	9 937	22 151
Kokku netovara	251 332	241 395
Kokku kohustised ja netovara	398 354	280 431

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2021	2020
Tulud		
Liikmetelt saadud tasud	135	130
Annetused ja toetused	76 446	24 265
Tulu ettevõtlusest	481 032	355 855
Muud tulud	0	5
Kokku tulud	557 613	380 255
Kulud		
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-95 346	-36 277
Mitmesugused tegevuskulud	-375 807	-280 931
Tööjõukulud	-73 496	-40 539
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-2 026	-354
Kokku kulud	-546 675	-358 101
Põhitegevuse tulem	10 938	22 154
Intressitulud	6	0
Intressikulud	-1 007	-3
Aruandeaasta tulem	9 937	22 151

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2021	2020
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	10 938	22 154
Korrigeerimised		
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	2 026	354
Kokku korrigeerimised	2 026	354
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-141 700	-15 133
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	76 711	7 663
Makstud intressid	0	3
Kokku rahavood põhitegevusest	-52 025	15 041
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-23 421	-23 519
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-23 421	-23 519
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	34 254	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	34 254	0
Kokku rahavood	-41 192	-8 478
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	74 234	82 712
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-41 192	-8 478
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	33 042	74 234

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2019	57 233	162 011	219 244
Aruandeaasta tulem		22 151	22 151
31.12.2020	57 233	184 162	241 395
Aruandeaasta tulem		9 937	9 937
31.12.2021	57 233	194 099	251 332

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Pimedate Liidu raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti heast raamatupidamistavast. Eesti hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses ning seda täiendavad Eesti Vabariigi Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid (RTJ). Aastaaruande eesmärgiks on kajastada õigesti ja õiglaselt ühingu finantsseisundit, majandustulemit ja rahavoogusid.

Majandustehinguid kirjendatakse soetusmaksumuse printsiibi kohaselt nende tekkimise momendil tegelikus väärtuses. Raamatupidamise aruanded koostatakse tekkepõhise arvestusprintsiibi kohaselt.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

2021. aastal olulisi arvestuspõhimõtete muutusi ei toimunud.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes kassa, arvelduskontode, välisvaluutakontode jäägid.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Kassa ja pangakontode välisvaluuta ning muude välisvaluutas fikseeritud rahaliste vahendite arvestust peetakse Eesti Vabariigis ametlikult kehtivas vääringus (s.o. eurodes), ümberhinnatult operatsioonipäeval kehtiva Eesti Panga valuutakursi järgi.

Bilansis hinnatakse välisvaluutas fikseeritud käibevara bilansi kuupäeval kehtiva Eesti Panga valuutakursi järgi. See tähendab, et bilansi kuupäeval toimub vajadusel välisvaluutas fikseeritud kassa ja pangakontode välisvaluuta ning muude rahaliste vahendite ümberhindamine. Selle tulemusena tekivad tulu (kulu) kajastatakse tulemiaruanDES finantstuludena (-kuludena).

Finantsinvesteeringud

Bilansis on pikaajaliseks finantsinvesteeringuks nn. portfelliinvesteering, st. omatakse alla 20% teise ettevõtte aktsiaid ja neid pole soetatud edasimüügi eesmärgil. Edasimüügi eesmärgil ostenud väärtpabereid arvestatakse käibevara hulgas.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena on bilansis kajastatud liikmesühingutelt laekumata sisseastumis- ja liikmemaksud.

Nõuetena ostjate (rentnike) vastu kajastatakse ühingu tavapärase tegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid ning need kajastatakse soetusmaksumuses.

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded on bilansis kajastatud soetusmaksumuses.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna on kajastatud kinnisvaraobjekte (maa, hoone), mida ühing hoiab omanikuna renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasutata enda majandustegevuses. Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses. Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid (hooneid) soetusmaksumuses miinus akumulieeritud kulum ja allahindlused väärtuse langusest. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooni määr määratakse igale kinnisvaraobjektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Hilisemad kulutused lisatakse kinnisvarainvesteeringu soetusmaksumusele juhul, kui on tõenäoline, et ühing (omanik) saab seoses kulutustega tulevikus majanduslikku kasu ning kulutuste soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Muud hilisemad kulutused (näiteks remont, hooldus) kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Maa on piiramatult kasutuseaga põhivara. Omandatud maa võetakse raamatupidamises arvele tegelikus soetusmaksumuses. Maa soetusmaksumust ei amortiseerita.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 600

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Kassa	15	10
Pangakontod	33 027	74 224
Kokku raha	33 042	74 234

Lisa 3 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

									Kokku	
	Maa	Ehitised	Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid		Ettemaksed
31.12.2019										
Soetusmaksumus	0	3 540	0	0	0		0			3 540
Akumuleeritud kulum	0	-206	0	0	0		0			-206
Jääkmaksumus	0	3 334	0	0	0		0			3 334
Ostud ja parendused					23 519	23 519				23 519
Muud ostud ja parendused					23 519	23 519				23 519
Amortisatsioonikulu		-354			0					-354
31.12.2020										
Soetusmaksumus	0	3 540	0	0	23 519	23 519	0	0	0	27 059
Akumuleeritud kulum	0	-560	0	0	0	0	0	0	0	-560
Jääkmaksumus	0	2 980	0	0	23 519	23 519	0	0	0	26 499
Ostud ja parendused		4 400		1 398	13 719	15 117				19 517
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		4 400								4 400
Muud ostud ja parendused				1 398	13 719	15 117				15 117
Amortisatsioonikulu				0	-2 026	-2 026				-2 026
31.12.2021										
Soetusmaksumus		7 940		1 398	40 518	41 916				49 856
Akumuleeritud kulum		-560		0	-5 306	-5 306				-5 866
Jääkmaksumus		7 380		1 398	35 212	36 610				43 990

Lisa 4 Võlad tarnijatele

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Võlad tarnijatele	98 667	31 964
Kokku võlad tarnijatele	98 667	31 964

Lisa 5 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Palgavõlad	2 957	3 525
Puhkusetasukohustused	0	0
Kokku võlad töövõtjatele	2 957	3 525

Lisa 6 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

	2021	2020
Mittesihotstarbelised tasud		
Liikmemaksud	135	130
Kokku liikmetelt saadud tasud	135	130

Lisa 7 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2021	2020
Sihifinantseerimine tegevuskuludeks	75 389	22 744
Mittesihotstarbelised annetused ja toetused	1 057	1 521
Kokku annetused ja toetused	76 446	24 265

Lisa 8 Tööjõukulud

(eurodes)

	2021	2020
Palgakulu	54 936	30 205
Sotsiaalmaksud	18 560	10 335
Töötuskindlustus	0	0
Kokku tööjõukulud	73 496	40 540
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	3	3

Lisa 9 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2021	31.12.2020
Juriidilisest isikust liikmete arv	17	16

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2021	2020
Arvestatud tasu	24 379	15 924